

Memo

Aan : Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Flevoland
Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek
Van : Hildemarie Schippers, hoofd Crisisbeheersing
Onderwerp : Weerbare samenleving
Datum : 27 januari 2025
Bijlage(n) :

Er is de afgelopen jaren steeds meer aandacht gekomen voor maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht bij crises en rampen. De commissie Muller signaleerde in 2020 bij de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's een verandering in het denken over de verantwoordelijkheid van burgers, het maatschappelijk middenveld en bedrijven bij crisisbeheersing. Het onderwerp kwam ook terug in het thema 'Ongekende Crises' in de vorige Strategische Agenda van het Veiligheidsberaad. In opdracht van het Veiligheidsberaad deden NIPV en Crisisplan toen onderzoek naar 'Versterken van veerkracht' (2020). En ook recentelijk publiceerde NIPV de verkenning 'Versterken maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht' (2024). Hoewel het thema dus niet nieuw is, is de urgentie wel sterk toegenomen. Door onder meer geopolitieke (militaire en hybride) dreigingen en de effecten van klimaatverandering wordt een scenario van grootschalige en/of langdurige maatschappelijke ontwrichting steeds realistischer. Dat vraagt om een versnelling en intensivering op de aanpak. Vanuit Rijkszijde is door JenV (de NCTV) en Defensie dan ook actief ingezet op het benadrukken van urgentie op dit thema, onder meer door toelichtingen in het Veiligheidsberaad, de RCDV en steeds meer in de algemeen besturen van veiligheidsregio's.

Taakverdeling landelijk – regionaal – lokaal

Landelijk

Een landelijke projectorganisatie, vanuit het NIPV, onder leiding van Paul Gelton richt zich op het versneld versterken van de maatschappelijke weerbaarheid. Dit wordt gedaan door:

- Het inrichten van een landelijk platform maatschappelijke weerbaarheid in het kader van crisisbeheersing; het platform is gericht op netwerkvorming en het verbinden van overheden, bedrijfsleven en maatschappelijke partners. Hierbij zijn onder meer betrokken de RCDV, VNG, NIPV, LOCC, NCTV-NCC en JenV betrokken.
- Het bijdragen aan inzicht in de capaciteiten (van overheidsorganisaties, maatschappelijke partners en bedrijfsleven). Met als prioriteit om dit inzichtelijk te krijgen voor de grootste risico's genoemd in de Rijksbrede Risicoanalyse.
- Het ontwikkelen van maatschappelijke netwerkkaarten.

De Vakraad Risico- en crisisbeheersing (waarin de hoofden/directeuren crisisbeheersing van alle veiligheidsregio's zitting hebben) werkt aan weerbaarheid in het kader van pijler 2 van de Landelijke Agenda Crisisbeheersing. Veiligheidsregio's Flevoland en Gooi en Vechtstreek zijn hierbij aangesloten.

Campagne DenkVooruit www.denkvooruit.nl

De NCTV coördineert de risicocommunicatie aanpak op het gebied van weerbaarheid samen met het ministerie van Defensie. Hierbij zijn onder meer de veiligheidsregio's aangehaakt. Het platform wat hiervoor wordt gebruikt is DenkVooruit, De campagne van DenkVooruit focust op weerbaarheid in de eerste uren en dagen na een noodsituatie en zet mensen bijvoorbeeld aan om noodpakketten in huis te halen. Dit is een bestaande campagne die vanaf maart 2025 weer wordt ingezet. Om inwoners bewust te maken van het belang van het thema weerbaarheid, kunnen de gemeentes de campagne meenemen in hun communicatie door deze bijvoorbeeld op de gemeentelijke webpagina's of pagina's in lokale kranten te delen.

Veiligheidsberaad

In het Veiligheidsberaad van 13 december jl. stond dit thema op de agenda. Het Veiligheidsberaad heeft de RCDV (Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's) gevraagd om de rol van de veiligheidsregio's omtrent het thema weerbaarheid te verduidelijken en de mogelijkheden voor het gebruik van brandweerposten als steunpunten te onderzoeken.

Regionaal

Programmaplan en visie op risicocommunicatie

We gaan extern een opdracht voor het opstellen van een programmaplan op het gebied van versterken weerbare samenleving en risicocommunicatie uitzetten. Dit programmaplan moet onder meer duidelijkheid geven over wat wij als veiligheidsregio op dit onderwerp oppakken.

Programma Versterking Crisisbeheersing

Begin 2024 is binnen onze regio's het programma 'Versterking Crisisbeheersing' gestart. Onder meer het voldoen aan de Landelijke Agenda Crisisbeheersing vormt de basis voor dit programma. Het onderwerp 'weerbare samenleving' komt terug in pijler 2 van de Landelijke Agenda: versterken van een weerbare samenleving.

Op dit moment staan de vacatures voor een netwerkregisseur en adviseur risico- en crisiscommunicatie open. Deze medewerkers kunnen het opgeleverde programmaplan en visie op risicocommunicatie verder uitwerken en uitvoeren.

Nieuw Regionaal Crisisplan

Binnen versterking crisisbeheersing heeft de pijler 'versterken voorbereiding en paraatheid' de hoogste prioriteit gekregen. Onderdeel hiervan is het actualiseren van het Regionaal CrisisPlan (RCP). Het bestaande plan dat vooral gericht is op flitsincidenten, denk aan acute incidenten waarbij de acute fase korter is dan 3 dagen, wordt geactualiseerd en daaraan wordt toegevoegd een werkwijze voor dreigende en langdurige incidenten. De ervaringen die we hebben opgedaan tijdens de corona-periode en daarna de opvang van vluchtelingen en ontheemden hebben ons laten zien dat de huidige crisisorganisatie daar nog niet specifiek op is ingericht en op is voorbereid en dat er andere structuren nodig zijn om dat in te richten. Het nieuwe RCP waar dit onderdeel van wordt zal begin 2025 aan de besturen van beide veiligheidsregio's worden aangeboden.

Planvorming

De actuele dreigingen voor verstoringen in de maatschappij zijn hybride van aard. Het gaat dan bijvoorbeeld om cyberdreigingen, het hacken van nutsvoorzieningen waardoor inwoners geen stroom of water meer hebben of waardoor het betalingsverkeer wordt stilgelegd. Binnen onze (crisis)organisatie hebben we voor onder meer deze scenario's planvorming ontwikkeld. In 2025 wordt de bestaande planvorming getoetst en waar nodig verder aangevuld zodat we de crisisorganisatie in voorkomend geval kunnen ondersteunen.

Oefenen

In het multi-oefenplan voor de crisisorganisatie is in 2025 Terrorisme Gevolgbestrijding (TGB) een van de hoofdthema's. TGB zal in oefeningen voor verschillende crisisteam

(CoPI, ROT, BT) worden beoefend. Door dit soort scenario's te oefenen zijn we samen beter voorbereid. Daarnaast werken we op verzoek van het bestuur aan de voorbereiding van een bestuurlijke oefening waarin cyber centraal staat in combinatie met langdurige wateroverlast. Ook zullen we in 2025 nagaan welke oefenthema's we in 2026 op gaan pakken. Daarbij worden ook nieuwe en actuele dreigingen meegenomen.

Bestuurlijke bijeenkomst

In maart 2025 organiseren we vanuit de beide veiligheidsregio's een bestuurlijke bijeenkomst om gezamenlijk tot een gedeeld beeld te komen van wat er op ons af gaat komen, de rolverdeling landelijk, regionaal en lokaal te verduidelijken en een prioritering ten behoeve van het vervolg te bepalen. Deze bijeenkomst wordt op dit moment voorbereid en ingepland.

Vervolg

Om bewustwording bij onze inwoners en organisaties te creëren is het van belang om samen op te trekken. Hierbij is bijvoorbeeld de inzet vanuit de gemeenten, gelet op de gemeentelijke netwerken, essentieel. Wij brengen dan ook graag de lopende initiatieven vanuit de gemeenten in kaart zodat we deze binnen onze regio's kunnen delen en hier mogelijk op aan kunnen sluiten. Ook worden stappen gezet om te komen tot een visie en een programma op weerbaarheid waarbinnen projecten en thema's worden opgepakt zoals risicocommunicatie, brandweerposten als lokaal steunpunt en burgerhulpverlening.